
ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідуюча Іжівським ДНЗ «Мерцішор»
Піцул С.О.

Схвалено на засіданні
педагогічної ради,
протокол від 31.08.2020 №2

**Освітня програма
Іжівського ДНЗ «Мерцішор»
Чудейської сільської ради
(на 2020-2021 навчальний рік)**

С. Іжівці 2021 рік

Автори – укладачі:

Піцул С.О., завідуюча ДНЗ, керівник творчої групи.

Іонашку М.Т., вихователь-методист

Члени творчої групи:

Вихователі Єжівського ДНЗ

Гораш Л.В.

Гаврілович О.В.

Свінцицьки Г.Т.

Іонашку А.В.

ЗМІСТ

Загальні відомості про дитячий дошкільний заклад

Загальні положення Освітньої програми закладу дошкільної освіти

Зміст Освітньої діяльності з дітьми від 2 до 7 років

Розділ I

Основні функції закладу дошкільної освіти та шляхи їх реалізації

Розділ II

Структура Освітньої програми

Розділ III

Цілі та завдання освітнього процесу дітей дошкільного віку

Розділ IV

Особливості організації освітнього процесу

Розділ V

Очікувані результати досягнень здобувачів освіти

Розділ VI

Опис моделі випускника ДНЗ

Розділ VII

Показники реалізації Освітньої програми

Розділ VIII

Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Додаток 1

Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину

Додаток 2

Перелік освітніх програм закладу дошкільної освіти

Додаток 3

Гурткова робота (варіативна складова)

Загальні відомості про Іжівський дошкільний навчальний заклад "Мерцішор"

Повна назва дошкільного закладу (за Статутом)	Іжівський дошкільний навчальний заклад "Мерцішор"
Ідентифікаційний код дитячого дошкільного закладу	21440312
Юридична адреса закладу	50652 Чернівецька область, Сторожинецький район, с. Іжівці, вул. Г. Бостана 43
Номер телефону	(03735)65315
Електронна адреса	izivskijzdo@gmail.com
Адреса сайту	izivskijzdo@gmail.com
Прізвище, ім'я, по батькові завідуючої дитячого дошкільного закладу	Піцул Стела Олександрівна
Дата створення дитячого дошкільного закладу	20 серпня 1986 року
Проектна потужність	68 місць
Кількість груп	В закладі функціонує 4 групи: група дітей 1 молодшого віку, група дітей молодшого дошкільного віку, група дітей середнього дошкільного віку, група дітей старшого дошкільного віку.
Режим роботи дитячого дошкільного закладу	Заклад працює за 10,5 годинним режимом роботи

Загальні положення Освітньої програми закладу дошкільної освіти

Дошкільна освіта є самостійною системою, обов'язковою складовою освіти в Україні, яка гармонійно поєднує сімейне та суспільне виховання. Найпершим суспільним середовищем для дитини стає дошкільний навчальний заклад, метою якого є забезпечення гармонійного розвитку особистості дитини, її фізичного і психічного здоров'я, виховання ціннісного ставлення до природного й соціального довкілля, до самої себе, формування механізмів соціальної адаптації та творчого втілення в умовах життя в товаристві незнайомих дітей і дорослих. Дошкільна освіта як перша самоцінна ланка має гнучко реагувати на сучасні соціокультурні запити, збагачувати знання дитини необхідною якісною інформацією, допомагати їй реалізувати свій природний потенціал, орієнтуватися на загальнолюдські й національні цінності.

Освітня програма закладу дошкільної освіти розроблена на виконання Законів України «Про освіту» (від 05.09.2017р. №2145-VIII, набрав чинності 28.09.2017р.); «Про дошкільну освіту» (від 11.07.2001р. №2628-ІІІ зі змінами від 05.09.2017р. №522); Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція), схваленого рішенням Колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 04 травня 2012 року, протокол №5/2-2, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція)» від 22 травня 2012 року №615.

Освітня програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом дошкільної освіти для досягненнями результатів навчання (набуття компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти).

Освітня програма закладу дошкільної освіти визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих освітніх ліній, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натепер подані в рамках гранично допустимого навантаження (Додаток № 1);
- очікувані результати навчання вихованців подані в рамках програм, перелік яких наведено (Додаток №2), пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до здобувачів освіти, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Зміст Освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Освітня програма розроблена на основі Базового компонента дошкільної освіти та Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук. кер. В. О. Огнєв'юк та інших). У Освітній програмі структуризовано інваріантну та варіативну складову. Освітня програма закладу дошкільної освіти відповідає принципу розвивальної освіти, метою якої є розвиток дитини, поєднусь принципи наукової обґрунтованості і практичного застосування; відповідає критеріям повноти, необхідності і достатності; забезпечує єдність навчальних, виховних цілей і завдань освітнього процесу дітей дошкільного віку. Будується з урахуванням принципу інгерерації освітніх галузей, у відповідності з віковими можливостями та особливостями дітей, допускає варіювання освітнього процесу в залежності від регіональних особливостей; забезпечує індивідуалізацію дошкільної освіти (у тому числі обдарованих дітей); передбачає залучення дітей до соціокультурних норм, сімейних суспільних, державних традицій.

Мета і завдання Освітньої програми:

- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що дозволяє ростити їх товариськими, добрими, допитливими, ініціативними особистостями, які прагнуть до самостійності і творчості;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція в цілях підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу, дозволяє розвивати творчість у відповідності з інтересами і здібностями кожної дитини;
- шанобливе ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах дошкільного навчального закладу і сім'ї;
- забезпечення наступності дошкільної та початкової школи, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку, забезпечує відсутність тиску предметного навчання;
- організація психолого-педагогічної підтримки вихованців у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і схильностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Зміст освітньої діяльності з дітьми від двох до семи років

РОЗДІЛ I

Основні функції закладу дошкільної освіти та шляхи їх реалізації

- **Основні функції ЗДО**

Догляд, розвиток, виховання і навчання дітей раннього та дошкільного віку.

Догляд – створення умов для охорони життя та здоров'я дітей, дотримання режиму, здійснення санітарно – гігієнічного та оздоровчого процесів, організація харчування, побуту.

Розвиток – умови для формування особистості дитини відповідно до задатків, нахилів, індивідуальних психічних та фізичних особливостей, культурних потреб.

Виховання – забезпечення умов для формування у дітей загальнолюдських ідеалів, національно – культурних цінностей, позитивне ставлення до навколишнього світу, людей, життя, до себе.

Навчання – створення умов для спеціально організованих педагогічних форм роботи з дітьми, різних видів їхньої самостійної діяльності щодо інтелектуального та особистісного розвитку.

- **Формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини**

Уміння адаптуватися до умов життя в дошкільному закладі, усвідомлення нової соціальної ролі „Я – дошкільник”, особистісної активності у встановленні зв'язків з оточуючим, дотримання правил в групі, прагнення до розвитку соціальних контактів та взаємозв'язків. Показники життєвої компетентності дитини дошкільного віку реалізуються через її провідну діяльність (предметно-практичну, спілкування, ігрову, трудову, пізнавальну). Через форми активності дитини (фізичну, соціально-моральну, емоційно-вольову, пізнавальну, мовленнєву, художньо-естетичну, креативну), а також розвиток базових якостей особистості (самостійність, людяність, працелюбність, самосвідомість, спостережливість, розсудливість, справедливість, самоставилення).

- **Виховання елементів природоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля**

Готовність та прагнення дитини одержувати, шукати та переробляти інформацію про об'єкти природи та пізнавальний інтерес до дослідницько – експериментальної роботи, відчувати себе як частину природного довкілля, проявляти позитивні емоції до об'єктів природи: лагідність, тривожність, співчуття, допомогу, турботу та інше за допомогою верbalного та неверbalного мовлення.

- **Утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини**

Відтворення певних зразків та норм поведінки, оцінка понять ”добре, погано”, формування моральних норм та загальнолюдських цінностей: добро, зло, справедливість, щедрість, ввічливість, чуйність, гостинність, працелюбність,

людяність, правдивість, гуманність (за В.О.Сухомлинським), духовно – культурне зростання засобами національної культури та мови, патріотична налаштованість.

■ Розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей

Долучення дітей до різних видів мистецтва: образотворчого, музичного, театралізованого, розширення естетичного світогляду, розвиток мистецько – комунікативного досвіду засобами співів, хореографії, художнього слова, слухання музики, театралізації що формують розкутість, впевненість, особисту творчу активність, володіння голосом, тілом, мімікою, жестами.

■ Наступність між дошкільною та початковою ланками

Взаємодія закладу дошкільної освіти з ОЗ НВК «Чаплинська-школа гімназія» та сім'ї, заснована на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації дитини в суспільстві.

РОЗДІЛ II

Структура освітньої програми.

Загальний обсяг навчального навантаження (додаток 1)

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти формується на державному рівні і є обов'язковою для навчальних закладів, що забезпечують реалізацію завдань дошкільної освіти.

Інваріантну частину змісту дошкільної освіти систематизовано за освітніми лініями «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі культури», «Гра дитини», «Дитина у сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини», що забезпечує неперервність змісту освітніх ліній дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної складової будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в Новій українській школі.

Варіативна складова змісту дошкільної освіти визначена відповідно до урахування індивідуальних освітніх запитів дітей та (або) побажань батьків, або осіб, які їх замінюють.

Вона дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Варіативна складова реалізуватиметься в закладі дошкільної освіти через програму дослідно-експериментальної роботи з теми «Створення здоров'язбережувального простору для формування культури здоров'я дітей дошкільного віку» (додаток 4), а також впровадженням парціальних програм (додаток 2) та гуртковою роботою на безоплатній основі (додаток 3).

РОЗДІЛ III

Цілі і завдання освітнього процесу дітей дошкільного віку

1. Реалізація основних завдань роботи закладу дошкільної освіти:

- створення умов для фізичного, духовного, психічного, та соціального благополуччя дітей;
- вдосконалення якості освітнього процесу шляхом системного аналізу та вирішення завдань формування соціально-моральних цінностей особистості;

- сприяння підвищенню професійної майстерності педагогів шляхом самоосвіти та участі у різних формах методичної роботи;
 - впровадження сучасних методів та інноваційних технологій у взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї, з метою забезпечення запитів батьків, надання допомоги у вихованні і розвитку дітей.
- 2. Забезпечення засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.**
- Обов'язковий мінімум передбачає:
- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
 - надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;
 - формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
 - розвиток індивідуального особистісного розвитку.
- 3. Гарантування наступності між дошкільною та початковою освітою.**
- забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у поступовості та послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.
- 4. Формувати позитивну мотивацію здобувачів освіти до освітньої діяльності**
- розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

РОЗДІЛ IV

Особливості організації освітнього процесу

▪ Організація освітнього процесу

Під змістовним буттям розуміється повноцінне проживання дитиною кожного дня, при якому максимальною мірою задовольняються фізіологічні, пізнавальні, духовні, естетичні, комунікативні та інші потреби, запити, інтереси з урахуванням бажань, можливостей, здібностей і нахилів малюка. Освітній процес має домірно включати у себе різні види дитячої діяльності, відповідно віку вихованців, в першу чергу, ті, в межах яких відбуваються важливі вікові новоутворення, і сприятливі для подальшого розвитку кожної маленької особистості в усіх сферах життедіяльності. Від педагогів вимагається вільне володіння широким арсеналом організаційних форм, засобів, методів і прийомів освітнього впливу на вихованців.

▪ Організований тип діяльності

Планування освітнього процесу здійснюється за блочно-тематичним принципом, що рівномірно розподіляє види активності дитини протягом дня в залежності від бажань та інтересів дітей (включає планування за темою тижня та місяця) та режимними процесами, що відповідають віковим особливостям.

Включає всі форми освітньої роботи, під керівництвом педагога, зокрема:

- до організованої ігрової діяльності – дидактичні, сюжетно-рольові, режисерські, рухливі, конструктивно-будівельні, розвивальні, народні, театралізовані ігри, ігри-драматизації тощо;

- до організованої навчально-пізнавальної діяльності – заняття, гурткова та індивідуальна робота, спостереження, віртуальні подорожі, екскурсії у природу й соціум, квести, пізнавально-розвивальні бесіди, дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування у повсякденному житті;
- до організованої трудової діяльності – індивідуальні і групові трудові доручення, чергування, колективна праця, господарсько-побутова праця, самообслуговування, праця в природі, художня праця;
- до організованої художньо-продуктивної діяльності – образотворча, музична, літературна, театралізована діяльність, розваги, свята, гуртки художньо-естетичного циклу, індивідуальна робота;
- до організованої комунікативно-мовленнєвої діяльності – спеціальні мовленнєві заняття, бесіди, розмови, створення й розв'язання певних освітніх ситуацій, спілкування, індивідуальна робота;
- до організованої рухової діяльності – заняття з фізичної культури, музики, спортивні гуртки, різні форми організації дитячої праці, рухливі ігри, фізкультурні свята, розваги, піші та туристичні походи, ранкова гімнастика і гімнастика пробудження після денного сну, фізкультурні хвилинки, динамічні паузи тощо.

■ **Самостійний, вільний тип діяльності**

Це специфічний спосіб організації життєдіяльності дітей, яка розгортається у час, вільний від організованих форм освітньої роботи (в ранкові та вечірні години, на прогулянках, в інші періоди дозвілля), як правило, з ініціативи та за бажанням малюків.

Необхідність діяльності самостійного типу зумовлюється природною потребою дошкільника в інтимізації буття, у можливості не тільки усамітнюватися, а й мати час, який можна використати на власний розсуд, залишившись без прямого контролю з боку дорослого, а також самостійно закріпити вже набутий досвід, проявити чи певною мірою перевірити рівень своєї компетентності та самоствердитися.

Самостійна діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі носить як індивідуальний, так і груповий (колективний) характер.

Форми самостійної діяльності (ігрова, пізнавальна, трудова, художня, рухова, комунікативна, мовленнєва).

■ **Формування основ здорового способу життя.**

Передбачає широке використання у процесі організації дитячої життєдіяльності комплексу різних засобів, серед яких:

- гігієнічні фактори (режим харчування, сон, діяльність й відпочинок, гігієна одягу, взуття, приміщення, обладнання тощо);
- фізичні вправи (гімнастика, ігри, елементи спорту і туризму, праця), чинники природного середовища (повітря, сонце, вода).

Розпорядок життєдіяльності дітей враховує вікові особливості розвитку і можливостей нервової системи вихованців, їхньої працездатності і втомлюваності, потреби у прийомах їжі тощо.

Сон дітей організовується у належних гігієнічних умовах. Тривалість денного сну для дітей визначається Санітарним регламентом для дошкільних навчальних закладів

Харчування передбачає надходження в організм дитини необхідних поживних речовин, якісної питної води у достатній кількості та правильному співвідношенні відповідно до фізіологічних потреб дитячого організму. Діти отримують харчування 4 рази на день, з обов'язковим дотриманням правил естетики харчування, виховання культури поведінки за столом, необхідних гігієнічних навичок, що відповідають віку та рівню розвитку дітей.

■ Фізкультурно-оздоровча робота.

Форми роботи з фізичного виховання: заняття з фізичної культури; малі форми активного відпочинку під час організованої навчально-пізнавальної діяльності (фізкультурні хвилини, фізкультурні паузи, динамічні перерви); форми оптимізації рухової активності у повсякденному житті (ранкова гімнастика, гімнастика пробудження, рухливі ігри, заняття фізичними вправами, фізкультурні комплекси на прогулянках, походи за межі дошкільного закладу, дитячий туризм, фізкультурні свята і розваги, самостійна рухова діяльність, дні й тижні здоров'я, індивідуальна робота з фізичного виховання); самоставлення й лікувально-профілактичні процедури.

■ Малі форми активного відпочинку. Фізкультурні паузи (динамічні перерви до 10 хв.) проводяться в перерви між малорухливими видами діяльності та організованими заняттями. Фізкультурні хвилини (1-2 хв.) проводяться під час занять, пов'язаних з статистичним навантаженням, крім музичних, фізкультурних.

Форми оптимізації рухової діяльності в повсякденному житті

Ранкова гімнастика – обов'язкова складова організації життєдіяльності дітей. Гімнастика пробудження проводиться з метою активізації фізіологічних процесів після денного сну.

Час проведення визначається в залежності від віку дітей : 1 молодша – 4-5 хв.; молодша – 5-6 хв.; середня – 6-8 хв.; старша – 8-10 хв..

Рухливі ігри різних видів, проводять протягом дня , всього протягом дня мінімум 5-6 (у теплий сезон 6-7).

Фізкультура на повітрі – це заняття фізичними вправами на свіжому повітрі. Організовуються у дні, коли не має організованих занять з фізичної культури, розваг та піших переходів.

Походи за межі закладу (дитячий туризм) – проводяться з метою оздоровлення дітей.

Фізкультурні свята – це створення піднесеної настрою та активна рухова діяльність (проводяться 2-3 рази на рік). Починається з 4- річного віку, триває:

- 4 рік - 40- 50 хв.,
- 5-6-7 рік 50-60 хв..

Фізкультурні розваги – забезпечення оптимальних, фізичних та психоемоційних навантажень. Проводяться, починаючи з раннього віку, 1-2 рази на місяць.

Тривалість:

- 1молодший вік – 15-20 хв.;
- молодший – 20-25 хв.;
- середній – 25-30 хв.;
- старший – 30-40 хв..

Дні здоров'я - активізація здорового способу життя, проводяться 1 раз на місяць, починаючи з третього року життя.

Тижні здоров'я організовуються так, як і дні здоров'я, спрямовані на комплексне вирішення завдань фізичного виховання дітей.

Самостійна рухова діяльність забезпечення оптимальних фізичних навантажень, проводиться під час прогулянок, у вільний час, підйому. Тривалість 6-9 хв., залежить від віку дітей,

Індивідуальна робота проводиться з метою вдосконалення фізичних якостей дітей.

- **Загартувальні й лікувально-профілактичні процедури**

Заходи, спрямовані на підвищення опірності організму до змінних умов навколошнього середовища. Це повсякденні (температурний режим, прогулянки, миття рук, обличчя, полоскання рота); спеціальні (повітряні, сонячні ванни, водні процедури, коригувальні вправи тощо).

- **До лікувально-профілактичних процедур належать:** фітотерапія; ароматерапія, різновиди масажу; дихальна гімнастика.

▪ Локальні процедури: ходіння босоніж по траві, по землі; сухе та вологе обтирання ніг; ходіння по вологій доріжці; обливання ніг водою.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу дошкільної освіти. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках освітньої лінії «Особистість дитини», а також інтегрується у змісті всіх освітніх ліній інваріантної частини Програми.

Музичне виховання проводиться з метою гармонійного, естетичного та творчого розвитку дітей. Зміст реалізується в основних видах музичної діяльності: Слухання музики, співи, гра на дитячих музичних інструментах, музично-ритмічна діяльність.

Форми організації музичного виховання різноманітні. Це самостійна музична діяльність; використання музики в повсякденному житті; музичні заняття: музичні розваги (свято Миколая, День Матері, музичні драматизації казок, театралізована діяльність тощо); музично – театралізовані дійства (сезонні свята «Пори року», зимові Новорічні свята, «Мамо, мамочко моя», «Осінній ярмарок», «День незалежності», «День знань», «Козацькі забави», випускний бал, День захисту дітей тощо.); родинні свята «День іменинника», «День батька».

Основні технології, що впроваджуються закладом дошкільної освіти для підвищення якості освітнього процесу.

- Виховуємо любов'ю (за спадщиною В.О. Сухомлинського).
- Елементи авторської програми М. Єфименка «Театр фізичного виховання».
- Педагогічна ідея С. Русової щодо виховання дитини на народних традиціях рідного народу.
- Інформаційно-комунікативні технології.

РОЗДІЛ V

Очікуванні результати навчання здобувачів освіти

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровий-проводінній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній;

сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

■ **Модель випускника кожної вікової групи**

■ **(І молодша група)**

Тут проявляють швидке збагачення словника іменниками (до 60%), дієсловами (до 27 %), прикметниками (до 12%); використовують багатослівні речення, розуміють розповіді про предмети та явища.

Орієнтуються у найближчому просторі (в кімнаті, ігровому майданчику), розуміють поняття «вгорі, внизу, вперед, назад»; в них розвинута допитливість («Що це? Чому?»).

Активно пізнають навколошній світ в процесі предметної діяльності, порівнюються предмети за кількістю «один», «багато», кольором, формою, величиною; називають дії словами; виконують доручення дорослого; володіють навичками продуктивних видів діяльності: малювання, ліпління, конструювання, у них формуються навички сприймання різних видів музичної діяльності; виявляють свідоме ставлення до себе та свого власного «Я», активно використовують займенники «Я, мій, мені, мое».

Спостерігається початок кризи трьох років (підвищується емоційна вразливість і чутливість до оцінок власних досягнень з боку дорослого, з'являється гордість за ці досягнення, підвищується самооцінка); самостверджується у предметній діяльності через ігрові дії та спілкування з дорослими та однолітками.

Антропометричні дані проводяться щомісяця.

■ **(ІІ молодша група)**

відбувається «Криза трьох років», формується система внутрішнього «Я».

Дитина утримує увагу 7 – 8 хвилин, виконує розумові операції: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення; прагне відповісти вимогам дорослих бути хорошим, свідомо виконує дії у грі малюванні, ліплінні, конструюванні, володіє елементарними навичками сюжетно – рольової гри; поведінка дитини є мимовільною, дії і вчинки ситуативні, властиве відчуття безпеки довірливого та активного ставлення до навколошнього світу, розвивається прагнення бути активним, засвоює норми і правила поведінки «Можна, треба, не можна»; засвоює гендерні ролі: дівчинка – жінка, а хлопчик – чоловік, володіє передумовами самообслуговування – самостійно їсти, вдягатися, роздягатися, вмиватися, користуватися носовою хусткою, рушником; потребує високої потреби в русі, активний при виконанні фізичних вправ; має сформовані основні сенсорні еталони – знає кольори червоний, жовтий, синій, зелений, оранжевий, фіолетовий, чорний, білий; знає форми предметів: круг, овал, квадрат, прямокутник, трикутник; знає про предмети найближчого оточення; розвинуті наступні психічні якості:

- увага мимовільна, її стійкість до 15 хвилин;
- пам'ять мимовільна, має яскраве емоційне забарвлення;
- мислення є наочно дієвим;
- уява тільки починає розвиватися, переважно у грі.

Провідна діяльність – ігрова, а саме ігрові дії з іграшками, предметами – замінниками, розвинута рольова поведінка, володіє здатністю наслідувати дії, які їй показують.

Головним засобом спілкування є мовлення – словник складається з слів, що позначають предмети, іграшки, близьких людей, висловлюється у 2 – 3 реченнях використовує складні речення; формується інтерес до книги та літературних персонажів; володіє навичками елементарної трудової та музично – мистецької діяльності.

Антрапометричні дані проводяться раз у квартал.

▪ Середня група

підвищена пізнавальна активність, виникає інтерес до спілкування з іншими дітьми та дорослими, рефлексує свої вчинки, ускладнює сюжетно – рольові ігри новим змістом; оперує уявленнями; узагальнює властивості предметів, зв'язків і відносин між предметами та подіями має підвищений інтерес до устрою речей, явищ, подій; збільшується кількість запитань до дорослого «Як? Навіщо? Чому?», узагальнюються уявлення про те, як треба (не треба) поводитися; володіє нормами ввічливості «Спасибі, будь ласка, добрий день, дякую», володіє саморегуляцією поведінки, намагається дотримуватись норм і правил; має добре засвоєння алгоритму самообслуговування : вмивання, одягання, купання, прибирання приміщення тощо; рівень культурно – гігієнічних навичок переносить у сюжетно – рольову гру, дитину хвилює тема збереження свого здоров'я; диференціює увагу про власну гендерну належність; швидко розвивається моторика; добре засвоєє сенсорні еталони (кольори орієнтування у геометричних формах, відношення величин).

Розвинуті наступні психічні якості: мислення у формі наочних образів; увага більш стійка, переважно репродуктивна; спілкування ініціативне та самостійне, активно прагне до інтелектуального спілкування в питаннях «Чому? Навіщо? Для чого?», прагне отримати нову інформацію, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, спілкування переплітається з іншими видами діяльності. Знає правила мовного етикету: вітання, прохання, співпереживання, співчуття. Правильно вимовляє звуки рідної мови; в мовленні з'являються прийоми художнього мовлення, мовлення зв'язне і послідовне, переказує короткі твори, розповіді, описує іграшки, ілюстрації, відповідає на запитання, пояснює вчинки герой. Пам'ять чітка, легко вивчає напам'ять вірш; розвиваються компоненти дитячої праці, музично – художньої та продуктивної діяльності.

Антрапометричні дані проводяться раз у квартал.

▪ Старша група (6 рік життя)

Спілкування ситуативно – особистісне, передбачає результати діяльності; функція мовлення активна, вживає точні слова для позначення моральних понять «хороший – поганий», «добрий – злий», «важливий», «дбайливий» тощо; в поведінці відбуваються якісні зміни: формується саморегуляція; дотримується правил та норм поведінки; усвідомлює загальноприйняті норми і правила. Розвинуті наступні психічні якості: уявлення активне, розширяється і поглиbuється; увага стійка і довільна; пам'ять стійка, здатна утримувати великий обсяг інформації; мислення наочно – образне, прогностичне; уява – продуктивна; мовлення – правильно вимовляє всі звуки, вільно використовує засоби інтонації, словник

активний; моторика здатна до освоєння складних рухів, самостійна; добре знає сенсорні еталони: основні кольори – з відтінками, геометричні фігури та їх відмінності, зіставляє величину предметів, гарно орієнтується в просторі, часі; активно розвивається планування і самооцінювання трудової діяльності, швидко освоює різні види художньої праці. Сприймання емоційне, естетичне до засобів літературного та музичного мистецтва; продуктивна діяльність відображає задумане.

Антропометричні дані проводяться раз у квартал.

Дітей з особливими освітніми потребами в закладі дошкільної освіти немає.

РОЗДІЛ VI

Опис Моделі випускника закладу дошкільної освіти

Модель – це рівень навченості дитини, забезпечений реалізацією освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти.

- **Модель «Особистість дитини»:**
 - сформований позитивний образ «Я», створена база особистісної культури дитини, активність у всіх сферах життедіяльності; дитина позитивно ставиться до своєї зовнішності, сформовані основні фізичні якості, рухові уміння (вміє стрибати, бігати, розвинена гнучкість тощо); культурно-гігієнічні, оздоровчі та навички безпеки життедіяльності; сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.
- **Модель «Дитина в соціумі»:**
 - сформовані навички соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим;
 - з'явився інтерес та вміння розуміти інших, долучається до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднує з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінює власні можливості, поважає бажання та інтереси інших людей, уміє узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.
- **Модель «Дитина у природному довкіллі»**
 - має уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвинута емоційно-ціннісна відповідальність екологічного ставлення до природного довкілля;
 - має уявлення про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи;
 - виважено ставиться до рослин і тварин; готовий включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримується правил природокористування.
- **Модель «Дитина у світі культури»:**
 - сформоване почуття краси в її різних проявах, ціннісне ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвинуті творчі здібності, сформовані елементарні трудові, технологічні та художньо-продуктивні навички, самостійності, культури та безпеки праці;
 - сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів;

виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, володіє навичками практичної діяльності, культурою споживання;

■ Модель «Гра дитини»:

- розвинуті творчі здібності, самостійність, ініціативність, організованість в ігровій діяльності та сформований стійкий інтерес до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому;

- задоволений від ігрових уподобань має дружні, партнерські стосунки та ігрові об'єднання за інтересами, спонукає до обміну думками; оцінює себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.

■ Модель «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»:

- сформовані доступні уявлення, еталони, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів навколошнього світу. Дитина здатна застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігровій, трудовій, сенсорно-пізнавальній, математичній тощо), володіє способами пізнання дійсності; розвинуте наочно-дієве, наочно-образне, словесно-логічне мислення; прагне до пошуково-дослідницької діяльності; має елементарні математичні уявлення цілісної картини світу; має компетентну поведінку в різних життєвих ситуаціях.

■ Модель «Мовлення дитини»:

- має сформовану культуру мовлення та спілкування; володіє елементарними правилами користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Мовленнєва діяльність складається із різних видів говоріння та слухання; має сформовані мовленнєві вміння і навички; оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими; виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.

■ Сформованість загально-навчальних умінь і навичок:

Дитина переходить від репродуктивної до продуктивно – творчої діяльності; сформовані загально-навчальні уміння: розуміє мету, яка стоїть; планує і виконує необхідні дії; контролює та оцінює свої результати; розвинені пізнавальні можливості; потребує емоційного контакту та підтримки дорослого; прагне до утвердження у новій соціальній ролі; має організаційні вміння: уміє організовувати робоче місце, орієнтується в часі; виконує вказівки педагога, доводить роботу до кінця, вміє працювати з посібниками.

■ Домінуючий спосіб мислення випускника:

Мислення наочно – дієве, при якому дитина діє не з конкретними предметами, а з їх образами та уявленнями; мислення формується на основі здатності диференціювати реальні об'єкти і план моделей об'єктів, що відображають дані об'єкти; співвідносить оригінал з уявними моделями, мислить схемами, які зберігаються на основі сприйняття, послідовного аналізу, синтезу та узагальнення; формуються навички логічного мислення на основі оперування абстрактними категоріями.

■ Рівень сформованості компетенцій випускника

Дитина прагне до ознайомлення з суспільним довкіллям та працею (сформовані навички самообслуговування, долучається до господарсько – побутової праці, вміє взаємодіяти з однолітками, приймати рішення і ставити цілі), сформоване відповідальне ставлення до життя, що є основою активної громадянської позиції, набуває життєвий досвід шляхом взаємодії з предметами та соціальним світом.

РОЗДІЛ VII

Показники реалізації освітньої програми

- **Об'єкти контролю (що вимірюються або контролюються);**

Об'єкт контролю: процес реалізації освітньої програми, якість освітнього процесу. Суб'єкт контролю – діти та педагоги ЗДО.

Контроль за станом освітнього процесу

№ з\п	Зміст перевірки	Вид контролю, форма відображення	Група
1.	Стан готовності груп дошкільного закладу до нового навчального року	Підсумковий до наказу	Всі вікові групи
2.	Стан використання предметно-розвивального середовища	Тематичний	Всі вікові групи
3.	Стан ігрової діяльності	Тематичний	І молодші групи і ІІ молодші групи
4.	Організація роботи з безпеки життєдіяльності	Тематичний	Старша групи
5.	Вивчення «Моніторингових досягнень старших дошкільників» згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти	Комплексна	Старша групи
6.	Форми роботи з дітьми, планування навчально-виховного процесу. Забезпечення фізичного, психічного, соціального розвитку дошкільнят – основний орієнтир у формуванні здорової, життєздатної, компетентної особистості	Комплексна	Всі вікові групи
7.	Вивчення мовленнєвого розвитку дітей	Порівняльний	І та ІІ молодші групи

	молодшого дошкільного віку		
8.	Спільна робота сім'ї і дошкільного закладу з охорони життя та здоров'я дітей	Оперативний	Всі вікові групи
9.	Аналіз календарних планів	Оперативний	Всі вікові групи
10.	Медико-педагогічний контроль за організованою та індивідуальною роботою з фізичного виховання	Оперативний	Середні, старші групи
11.	Аналіз дитячих робіт з образотворчості та робіт з художньої праці	Оперативно-вибірковий	Всі вікові групи
12.	Забезпечення сприятливих умов для колекційної роботи з мовлення дошкільників	Оперативний	Середні, старші групи

- **Процедури контролю (за допомогою чого, яким чином вимірюється об'єкт)**
Процедурою контролю є відстеження й поточна регуляція, спостереження за станом керованого об'єкту, що відбувається у вигляді освітнього моніторингу (інтерв'ю, бесіди, тестування, анкетування, опитування тощо).

Мета моніторингу: відстеження динаміки змін та їх спрямування на запланований результат.

Якість реалізації Освітньої програми визначається за численними параметрами, основними з яких є цілісний гармонійний розвиток дитини дошкільного віку та її готовність до наступної ланки освіти – Нової української школи.

Факторами оцінювання знань дітей є зміст освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти, що містять сумарний кінцевий результат набутих компетенцій випускником ЗДО перед вступом його до школи: здоров'я-збережувальна особистісно-оцінна, родинно-побутова, соціально-комунікативна, природничо-екологічна, предметно-практична, художньо-продуктивна, ігрова, сенсорно-пізнавальна, фонетична, лексична, граматична, діамонологічна, мовленнєва компетенція, комунікативна компетенція.

Отримати цілісне уявлення про рівень розвиненості та вихованості дитини здійснюватиметься за кваліметричним підходом оцінювання якісних показників (за методикою Єльникової Г.В.). Крім того, такий підхід сприятиме створенню

оптимальних умов для як найповнішого розкриття потенційних можливостей кожної дитини.

Кваліметрична модель містить:

- протокол оцінювання рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку;
- кваліметричну модель оцінювання рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку;
- діаграму з показниками невикористаних резервів розвитку дитини старшого дошкільного віку;
- портрет розвитку дитини, який і складає Модель випускника за результатами моніторингу рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку.

Реалізація Освітньої програми також визначається якістю педагогічної майстерності педагогічних працівників, що проводиться також за кваліметричною факторно – критеріальною моделлю за напрямами:

- II. Організація діяльності;
- II. Здійснення діяльності;
- III. Результативність діяльності.

• Періодичність контролю (як часто вимірюється об'єкт)

Оцінювання рівня розвитку дітей проводиться вихователями, вихователем-методистом, практичним психологом, логопедом на початку навчального року у вересні – жовтні, друге оцінювання проводиться у квітні травні і за його результатами визначається сумарний кінцевий показник рівня розвиненості, навченості, вихованості дітей та сформованість Моделі випускника.

Оцінювання рівня педмайстерності педагогів проводиться систематично тестуванням, анкетуванням, відповідно до основних завдань роботи ЗДО на навчальний рік, за факторно-критеріальною моделлю (ФКМ) – двічі на рік з відповідними висновками та рекомендаціями щодо подальшого вдосконалення роботи.

РОЗДІЛ VIII

Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

- Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів: кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення освітньої діяльності; моніторинг досягнення вихованцями результатів компетентностей.
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
 - оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням Освітньої програми, якістю освітнього процесу, рекомендацій щодо покращення;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.
- Кадрове забезпечення:

Заклад дошкільної освіти повністю укомплектований педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом. Педагогічні кадри мають повну вищу, неповну вищу, базову освіту за відповідною спеціальністю.

У закладі працює 12 педагогів. З них всі мають мають кваліфікаційну категорії «спеціалістів»

- Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності**

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності ДНЗ перебуває на достатньому рівні, чому сприяє безупинна робота у цьому напрямку адміністрації закладу. Усі приміщення ДНЗ відповідають санітарно-гігієнічним нормативам та сучасним вимогам.

- Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу**

Додаток 1

Границю допустиме навчальне навантаження на дитину

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими групами			
	I молодша (від 2 до 3 років)	II молодша (від 3 до 4 років)	Середня (від 4 до 5 років)	Старша (від 5 до 6 років)
Ознайомлення з соціумом	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Художньо – продуктивна діяльність <i>(музична, образотворча, театральна тощо)</i>	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	-	-	-
Логіко – математичний розвиток	-	1	1	2
Розвиток мовлення	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Максимальне навантаження на тиждень на дитину <i>(в астрономічних годинах)</i>	<i>(Без додаткових освітніх послуг)</i>			
	1,7	2,8	4,0	6,3
	<i>(З додатковими освітніми послугами)</i>			
	1,7	3,5	5,3	8,3

Для дітей віком від 2 до 3 років проводяться заняття тривалістю до 10 хв., з фізкультури 15 хв.

- у II молодшій групі не більше 15 хв.; інтегроване – 20хв., з фізкультури – 20 хв.

- у середній – 20 хв.; інтегроване – 30хв., з фізкультури – 25 хв.
- у старшій – 25 хв.; інтегроване – 40хв., з фізкультури – 30 хв.

Максимальна допустима кількість занять в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих занять.

Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

Зміст педагогічної діяльності

1.«Особистість дитини»

- Здоров'я та фізичний розвиток.
- Самоставлення.
- Безпека життедіяльності.

2.«Дитина в соціумі»

- Сім'я.
- Родина.
- Люди.

3. «Дитина у природному довкіллі»

- Природа планети «Земля».
- Життедіяльність людини у природному довкіллі.
- Всесвіт.

4. «Дитина у світі культури»

- Предметний світ.
- Світ мистецтва.

5. «Гра дитини»

- Гра як провідна діяльність.
- Формування особистості у грі.

6. «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

- Сенсорні еталони.
- Пізнавальна активність.
- Елементарні математичні уявлення.

7. «Мовлення дитини»

- Звукова культура мовлення.
- Словникова робота.
- Граматична правильність мовлення.
- Зв'язне мовлення.
- Діалогічне мовлення.
- Монологічне мовлення.
- Українська мова як державна мова.

Додаток 2

Перелік освітніх програм закладу дошкільної освіти на 2020-2021 навчальний рік

- «Дитина», Освітня програма для дітей від 2 до 7 років, відповідно до Базового компонента дошкільної освіти (науковий керівник В. Огнєв'юк).

У організації і проведенні освітнього процесу використовується література відповідно до Переліку навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання в закладах дошкільної освіти у 2020-2021 навчальному році за посиланням (<https://goo.gl/17YmAJ>).

Додаток 3

**Гурткова робота
(варіативна складова)
(час проведення відповідає тривалості занять)**

№ з/п	Назва гуртка	Керівники	Термін проведення (орієнтовний)
Друга молодша групи			
1.	«Білочка»: «Розмовляйчик» (з пріоритетом мовленнєвого розвитку)	Сфінцицьки Г.Т.	Середа 15.50-16.10 Один раз на тиждень
Середня групи			
2.	«Барвінок» «Чарівний пензлик» (образотворче мистецтво)	Горащ Л.В	Середа 15.50-16.10 Один раз на тиждень
Старша групи			
3.	«Природолюби» (екологічного спрямування)	Козачук В.В.	П'ятниця 15.50-16.20 Один раз на тиждень

Дошкільна освіта здобувається в закладі дошкільної освіти з двох років (відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту»). Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття дошкільної освіти за інших умов.

Освітня програма закладу дошкільної освіти передбачає досягнення вихованцями результатів компетенцій, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти .

На снові Освітньої програми заклад дошкільної освіти складає та затверджує план роботи, що конкретизує організацію освітнього процесу.